

Kamerleden in Remich bij Benelux-conferentie over innovatie in land- en wijnbouw

Op 17 oktober 2025 vond de jaarlijkse conferentie van het Benelux Parlement plaats in Remich, Luxemburg. De conferentie stond in het teken van technologische vernieuwing in de land- en wijnbouwsector, en vormde het sluitstuk van een trilogie over grensoverschrijdende innovatie, na eerdere bijeenkomsten in Groningen en Oostende. Vanuit Nederland namen vijf Eerste Kamerleden deel: [Roel van Gurp \(GroenLinks-PvdA\)](#), [Pim van Ballekom \(VVD\)](#), [Alexander van Hattem \(PVV\)](#), [Ton van Kesteren \(PVV\)](#) en [Rik Janssen \(SP\)](#). Twaalf parlementsleden uit de drie Benelux-landen waren aanwezig. Diverse deskundigen uit de landbouw- en wijnbouwsector uit Luxemburg kwamen aan het woord. Voorzitter van het Benelux Parlement, Francine Closener, opende de conferentie met een oproep om de Benelux aan de top van de technologische vooruitgang te houden, waarbij zij onderstreepte dat voedselzekerheid, energieonafhankelijkheid en duurzame landbouw meer dan ooit samenkomen. Serge Fischer, directeur van het Institut Viti-Vinicole, benadrukte de historische band tussen Luxemburg, België en Nederland, en wees op het Benelux-kader als solide basis voor samenwerking rond klimaat- en milieuvraagstukken in de land- en wijnbouw. In de middag werd het wijnbouwproject 'Orchard' van Domaine L&R Kox bezocht, dat inzet op biodiversiteit, agro-ecologie en wijnbouwbosbouw.

Innovatie als motor voor toekomstgerichte landbouw

Vanuit het Luxemburgs ministerie van Landbouw, Voeding en Wijnbouw schetste Anne Zangerlé, projectbeheerder van onderzoeks- en innovatieprojecten, hoe het ministerie via het Europees Innovatiepartnerschap (EIP) inzet op versterking van de waardeketen, begeleiding van innovatieve projecten en ondersteuning van kleinschalige proefprojecten. De nadruk ligt op duurzaamheid, klimaatadaptatie en rechtstreekse samenwerking met producenten. In 2023 werden in Luxemburg twaalf innovatieve landbouwprojecten ondersteund. Van Hattem vroeg in hoeverre stikstof een onderwerp van discussie is in Luxemburg. Volgens Zangerlé blijft Luxemburg weliswaar binnen de Europese normen voor nitraat, maar ligt de ammoniakuitstoot nog 13% boven de toegestane drempel. Diverse maatregelen, zoals het verbod op het uitstrooien van bepaalde producten en het verbeteren van bemestingstechnieken, moeten bijdragen aan de reductie van deze emissies.

Wijnbouw onder druk door droogte en klimaatverandering

Marc Fiedler, landbouwkundig ingenieur en hoofd van de afdeling wijnbouw van wijnbouwinstituut IVV uit Luxemburg, presenteerde het onderzoeksproject 'Dry Vineyard' gericht op aanpassing van de wijnbouw aan droogte, hitte en extreme weersomstandigheden. Hij ging in op droogtebestendige onderstammen, bodembedekking ter voorkoming van erosie en innovatieve wijnstektechnieken. Onderzocht wordt hoe zonne-energie (viti-PV) slim geïntegreerd kan worden in wijngaarden. In reactie op een vraag van Ballekom wees hij erop dat ook wateroverlast en schimmeldruk grote zorgen vormen. Corine Kox, wijnbouwster van Domaine L&R Kox gaf een ander voorbeeld van agro-ecologische innovatie. In haar project 'Viti-Forst' worden wijnranken in een wijngaard gecombineerd met bomen en hagen, zoals in het traditionele systeem van de 'vigne mariée'. Deze aanpak bevordert biodiversiteit, bodemgezondheid en microklimaat, en streeft naar een duurzaam evenwicht tussen productie en natuur. Van Kesteren vroeg haar naar de praktische ondersteuning van innovatieve

wijnbouwinitiatieven. Kox gaf aan dat er middelen beschikbaar zijn voor gangbare praktijken, maar dat nieuwere, experimentele projecten vaak moeilijker (financiële) steun krijgen.

Robotica in de groenteteelt

Jean-Claude Muller van het Luxemburgs wijnhuis Haff Muller-Lemmer presenteerde zijn veldrobot, ontwikkeld om te zaaien en onkruid te verwijderen in de groenteteelt. Deze innovatieve machine werkt autonoom op het veld, dankzij geofencing en navigatietechnologie. Het project toont aan hoe digitalisering kan bijdragen aan arbeidsverlichting en precisielandbouw, ook al blijven regelgeving en infrastructuur uitdagingen.

Politieke opvolging

Tijdens de discussie bevroegen de leden de experts naar hun ervaring met Europese regelgeving, innovatiebelemmeringen en grensoverschrijdende samenwerking. Van Ballekom, die benadrukte dat het Benelux Parlement de drie regeringen adviseert over onderwerpen die van gezamenlijk belang zijn, vroeg of er voldoende steun is voor lopende projecten, of dat regelgeving juist een belemmering vormt. De sprekers erkenden dat, hoewel innovatie binnen de sector wordt aangemoedigd, huidige regelgeving en aanvraagprocedures soms te traag of te beperkend zijn. Zij pleitten voor een systeem waarin sneller en flexibeler wordt ingespeeld op innovatieve ideeën, zodat deze niet onnodig afgeremd worden door bureaucratische of formele hindernissen. De conclusies van deze conferentie worden verwerkt in een aanbeveling die tijdens de plenaire zitting van het Benelux Parlement op 28 en 29 november a.s. wordt besproken.